

of several burgher plots. The development of the area, ending with the construction of the Franciscan Sisters Convent in the mid-17th century, was documented.

Aneta Krejčířová, David Zima, Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Ponava, okr. Brno-město)

Ul. Štefánikova č. p. 32.

2. světová válka. Ojedinelé artefakty. Skupina/síť sond.

Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Policie ČR.

Lokalizace: S-JTSK: -598353.3, -1158941.5

Během stavební akce při opravě havarijního stavu kanalizace a zrušení vodovodních přípojek ve Štefánikově ulici č. p. 32 v březnu až červnu roku 2024 došlo při hloubení retenční jámy k objevu odpadní jámy patrně z konce 2. světové války (Matějíčková 2024). Z ní bylo za přítomnosti Pyrotechnické služby Policie ČR ve dnech 23. 4. a 29. 4. 2024 vyzvednuto sedm minometných granátů sovětské provenience ráže 82 mm, německý ruční granát a pěchotní střelivo – sovětské ostré náboje 7,62 × 54 mm R Mosin a 7,62 × 25 mm Tokarev. Vystřílené ocelové nábojnice s mosazným potahem náležely puškovým nábojům 7,62 × 54 mm R Mosin, ale i nábojům 7,92 × 92 mm Mauser československé předválečné provenience (Zbrojovka Brno; celomosazné nábojnice), užívaným pravděpodobně po celou válku německým Wehrmachtem (munice byla odvezena Policií ČR k odborné likvidaci). V profilech retenční jámy pak byly pod dlažbou a terénními dorovnávkami zaznamenány reliktů základů bývalých Jaselských kasáren.

Literatura

Matějíčková, A. 2024: Inženýrské sítě - rekonstrukce areálové kanalizace

HZS JHM Štefánikova, Brno včetně nové kanalizační přípojky. Rkp. nálezuové zprávy, č. j. M-TX-202500076. Uloženo: Archiv ÚAPP Brno. DOI: 10.60585/M-TX-202500076. Dostupné také z: <https://doi.org/10.60585/M-TX-202500076>.

Summary

While digging a retention pit in connection with construction works to repair sewer damage and remove water connections at 32 Štefánikova Street in Brno (Ponava cadastral area, Brno-City District), carried out between March and June 2024, a refuse pit probably from the end of the Second World War was discovered. On 23 and 29 April 2024, wartime munitions were recovered from it in the presence of the Explosive Ordnance Disposal Service of the Police of the Czech Republic. In the profiles of the pit, beneath the paving and levelling deposits, remains of the foundations of the former Jaselská Barracks were also documented.

Andrea Matějíčková

Brno (k. ú. Slatina, okr. Brno-město)

Ul. Hvězdoslavova; silnice I/430.

Novověk. Komunikace. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.1823144N, 16.6926450E

V místě rekonstruovaného kruhového objezdu byly dokumentovány dochované zbytky staré císařské silnice otevřené v tomto úseku někdy před rokem 1729. Stavba silnice zde začala

odtěžením ornice a vytvořením vodorovného zářezu do svahu, následně byl v místě příležitostně vodoteče postaven propustek tvořený dvěma příčnými zdmi a masivní kamennou a cihlovou klenbou mezi nimi. Při zdění konstrukce byly vykopány dvě pravoúhlé jámy na hašení vápna, po použití opět zaplněné. Poté byly vyhloubeny příkopy po stranách cesty a položen povrch komunikace tvořený velkými bloky vápence z nedaleké Stránské skály, zasypanými na povrchu vápencovým šterkem. Takto konstruovaná vozovka měla dle rozměrů propustku šířku 9 m a evidentně fungovala úspěšně a beze změn po dlouhou dobu, neboť další úpravou je až nasypání šterkového lůžka a položení dlažby z žulových kostek. Na tento povrch pak byly přímo pokládány další živcové (asfaltové) povrchy.

Literatura

Neuveдено.

Summary

During the reconstruction of the roundabout in Hvězdoslavova Street (Slatina cadastral area, Brno-City District), remains of the old Imperial Road were documented. The road at this location had been in use since sometime before 1729.

David Parma

Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)

Ul. Leitnerova, parc. č. 1289.

Středověk, novověk. Město. Skupina/síť sond. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 49.1913644N, 16.6025061E

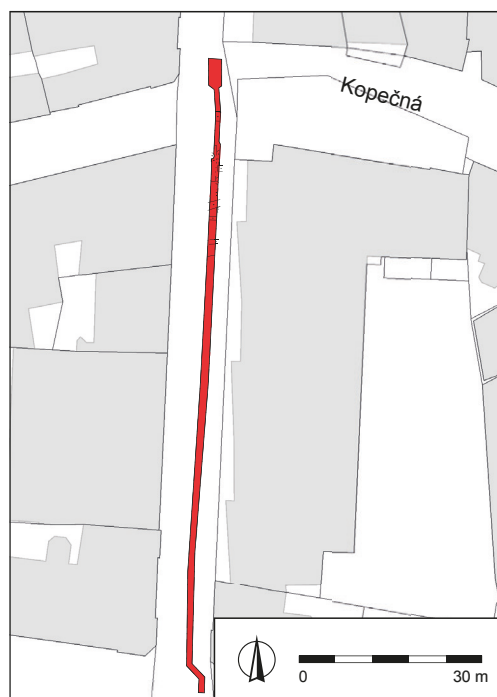
Archeologický výzkum byl realizován v souvislosti se stavbou „Brno, Leitnerova IV – rekonstrukce vodovodu“. Jeho provedení zajistila společnost Archaia Brno z. ú. (akce č. A83/2024; AMČR), terénní část výzkumu se uskutečnila v červenci a srpnu 2024. Zemní práce stavby představoval zejména liniový výkop vedený v celé délce severní partie Leitnerovy ulice od křižovatky s Anenskou po křižovatku s Kopečnou ulicí. Délka činila 100 m, šířka 1,2 m (obr. 11). Hloubka se pohybovala od 2,5 do 3 m.

Úrovně geologického podloží dosahoval sledovaný výkop v hloubkách 2,3 až 2,8 m. V jižní části ho představovala vrstva hnědé plastické hlíny, v severní části zelenožluté plastické hlíny. Archeologické objekty byly zaregistrovány pouze v severní třetině výkopu při Kopečné ulici a můžeme je spojit se zástavbou, která se kolem této komunikace utvořila již ve středověku. Šlo o čtyři jámy neznámé funkce (ve dvou případech snad odpadní jímky) a objekt, který by mohl představovat zahloubenou část stavby zaniklé požárem. Zachyceno bylo několik zděných konstrukcí, které náležely budově ve dvorní části zástavby jižní strany Kopečné ulice. Identifikovány byly dvě stavební fáze – první můžeme datovat do novověku, druhou do 19. století (Zůbek 2024).

Literatura

AMČR: Záznam M-202403505 [cit. 2025-09-23]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/projekt/detail/M-202403505>.

Zůbek, A. 2024: Nálezuová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Brno, Leitnerova IV – rekonstrukce vodovodu“. Rkp. nálezuové zprávy, č. akce A83/2024. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.

Obr. 11. Brno, Ulice Leitnerova. Červeně je vyznačen sledovaný výkop. Grafika Archaia Brno z. ú.

Fig. 11. Brno, Leitnerova Street. Excavation area marked in red. Graphics by Archaia Brno.

Summary

A rescue excavation in Leitnerova Street (Staré Brno cadastral area, Brno-City District) was carried out in connection with the construction project 'Leitnerova IV – water supply reconstruction' (Fig. 11). Archaeological features were recorded only in the northern third of the excavation area near Kopečná Street, and can be associated with the development of settlement along this route from the medieval period onwards.

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)

Mendlovo náměstí č. p. 1, parc. č. 8.

Vrcholný středověk – novověk. Klášter. Plošný odkryv.

Záchranný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

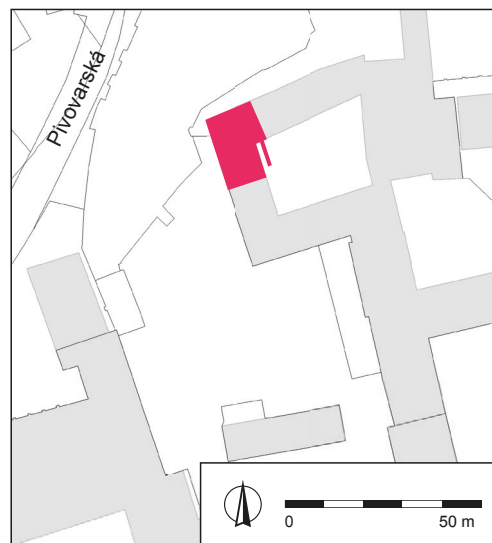
Lokalizace: S-JTSK: -599285.6340, -1161007.5030; -599279.9737, -1161024.8185; -599270.3597, -1161021.8164; -599272.9480, -1161013.2970; -599270.2654, -1161012.0668; -599274.3868, -1161002.6784

V roce 2024 bylo ukončeno zpracování záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Rekonstrukce kanalizace v areálu augustiniánského kláštera na Starém Brně – západní křídlo“ (Sedláčková 2024). Terénní část výzkumu probíhala v období od srpna do září 2023.

Výzkumem zasazený prostor se nachází v areálu dnešního augustiniánského opatství na Starém Brně, dříve kláštera cisterciáček. Ze severu areál přiléhá k jižnímu úpatí Žlutého kopce, na východní straně je vymezen ulicí Úvoz, na západě Pivovarskou hospodou Starobrnno, z jihu přiléhá k dnešnímu Mendlovu náměstí (obr. 12).

Geologické podloží je v těchto místech tvořeno kvartérní spraší s výraznou složkou šterkového písku. Je pravděpodobné, že jeho svrchní část byla v minulosti odtěžena. Výzkum doložil

osídlení daného prostoru ještě před výstavbou stávající budovy kláštera. Pravděpodobně již do 2. poloviny 14. století až 1. poloviny 15. století náleží sled kulturních vrstev a drobné výkopové

Obr. 12. Brno, Mendlovo náměstí. Lokalizace výzkumu. Grafika Archaia Brno z. ú.

Fig. 12. Brno, Mendel Square. Excavation area. Graphics by Archaia Brno.

Obr. 13. Brno, Mendlovo náměstí. Archeologické situace zachycené výzkumem. Grafika Archaia Brno z. ú.

Fig. 13. Brno, Mendel Square. Archaeological contexts documented during the excavation. Graphics by Archaia Brno.